

Kishíró

TORDASI

1993. december 10.

ÖNKORMÁNYZATI LAP

III. évfolyam 6. szám

Itt a karácsony itt a Megváltó

Karácsony Jézus Krisztus születésének ünnepe. Mi, keresztények, az első karácsonyt az emberi történelem legnagyobb eseményének tartjuk. Hitünk szerint nem kisebb csoda történt, mint az, hogy a Mindenség Ura, az élő Isten emberi testben teremtett világába lépett. Ebben nem az a legnehezebben megfogható, hogy ez történt, hanem az, hogy az Isten ezt a lépést egyedül és kizárólag irántunk való szeretetből lépte meg. Ha őszinték vagyunk magunkhoz, bizony be kell vallanunk, nem tudjuk, hogy mit tud szeretni rajtunk az Isten. Az evangéliumok azt mondják el, hogy a karácsonykor született Jézus minden idejét és erejét az emberek tanítására, a bajba jutottak meg-

segítésére szentelte. Azért élt és azért halt meg, hogy az emberi élet értelmére rámutasson, Isten és az emberek szeretetére megtanítsa.

Karácsonyt a múltban megpróbálták Jézustól elválasztani, és egyszerűen az emberi szeretet ünnepévé tenni. Ez nemcsak azért szomorú, mert történelmietlen, hanem sokkal inkább azért, mert attól az örömtől fosztja meg az embereket, ami Isten terve szerint minden nép és minden ember öröme lehetne. Karácsony azt jelenti, hogy szeretet bennünket az Isten, hogy nem fordul el tőlünk. Nem közömbös a sorsunk, -nehézségeink, fájdalmunk, félelmeink, magányunk vagy a gyászunk iránt, hanem épp ellenkezőleg. Elkészítette a szabadság útját, és felkínálja nekünk. Karácsonyra készülve minden szeretett tordasinak azt kívánom, hogy lássa meg karácsony legnagyobb ajándékát, Jézus Krisztust!

Fogadják szeretettel azt a rövid áhitatot is, amit egy több mint 450 évvel ezelőtti karácsonyon az egyház nagy reformátora, Luther Márton mondott el.

A hatalmas Isten-ember!

„Valóban nagy a kegyességnek ez a titka: megjelent testben, igaznak bizonyult lélekben, meglátták az angyalok, hirdették a pogányok között, hittek benne a világban, felvitetett dicsőségben.”

(Timóteusi első levél 3,16.)

Nevetséges, hogy a felséges egy Isten emberré legyen s egy személyben egyesüljön teremtő és teremtmény. Az ész teljes erővel tiltakozik az ilyesmi ellen.

Itt megrekednek a „bölcsek” gondolatok, melyekkel az eget csapkodó ész Istent világkormányzó fennségében szeretné kifürkészni. Ehelyett az egész világot otthagya Betlehembe kell sietnem, ahol istálójászolban egy kisded fekszik. Bizony hideg zuhany ez az észnek.

Ne fürkészd a kifürkészhetlent. De amit nem tudtál kikutatni, éppen az ereszkedik szemed elé, mikor a gyermeket látod anyja ölében. Emberré lett, aki egészen úgy született s élt, mint a többi. Ugyanaz a testalkata s életműködése, mint más emberfiának. Bizony senki-nek se ötlenék eszébe, hogy ez a teremtmény maga a teremtő. Hol az a bölcsek, aki valaha is kigondolhatott volna ilyesmit? Az észnek itt megalázkodva kell vakságát bevallania. Hogy amikor Isten dolgait az égbe tolakodva merészeli méricskélni, ugyanakkor nem veszi észre azt, ami a szeme ügyében van.

Jézus Krisztus dicsértessél,
Hogy érettünk megszületél,
Az ember és angyalsereg,
Ma mindennek örvendenek.

Luther Márton

Szemerel János ev. lelkész

A legkiválóbb adomány a szeretet

Szólhatok az emberek vagy az angyalok nyelvén,
ha szeretet nincs bennem,
csak zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom.
Lehet prófétáló tehetségem,
ismerhetem az összes titkokat és mind
a tudományokat,
hittemmel elmozdíthatom a hegyeket,
ha szeretet nincs bennem, mit sem érek.
Szétoszthatom mindenemet a nélkülözők közt,
odaadhatom a testemet is égő áldozatul,
ha szeretet nincs bennem,
mit sem használ nekem.

A szeretet türelmes, a szeretet jóságos.
A szeretet nem féltékeny, nem kérkedik,
nem is kevély.
Nem tapintatlan, nem keresi a maga javát,
nem gerjed haragra, a rosszat nem rója fel.
Nem örül a gonoszoknak, örömét az
igazság győzelmében leli.
Mindent eltűr, mindent elhisz,
mindent remél, mindent elvisel,
s a szeretet nem szűnik meg soha.

(Pál apostol: 1.Korintusi lev. részlet)

A képviselő-testület jegyzőkönyvéből

A képviselő-testület október 8-án és november 26-án ülésezett, ahol megtárgyalta az általános iskola igazgatója által beterjesztett jelentést az iskola munkájáról, és foglalkozott a háziiorvosi szolgálat finanszírozási kérdéseivel, az 1994. évi feladatok számbavételével és az evangélikus egyház kárpótlási kérdéseivel.

Október 8-án az általános iskola igazgatója ismertette a képviselő-testülettel a tantestület és a munkaközösségek terveit, az 1993/94. évi tanév beindításának gondjait, és az új oktatási törvényből fakadó legsürgősebb feladatokat.

Az általános iskola a képviselő-testület júniusi határozata végrehajtása érdekében a szükséges intézkedéseket megtette. Megismerték és a használható megállapításokat alkalmazták a szakmai vizsgálat anyagából. Elkészültek a szükséges munkatervek, és felmérés készült a szakmai eszközök bővítésének, beszerzésének szükségességéről. E felmérés a szükséges eszközök beszerzését, pótlását több év alatt tervezik.

Személyes feltételek megteremtésében szakos angol tanárt alkalmaztak, és bár nem volt a testület által előírva, szakos matematika tanárt vettek fel a tantestületből távozott Balog Jánosné helyett.

A három képesítés nélküli pedagógus közül 1 fő befejezte tanulmányait, 1 fő utolsó éves a főiskolán, 1 fő 2. éves a főiskolán. Megállapítható, hogy az általános iskola személyi és tárgyi

feltételei biztosítottak, annak jó és eredményes kihasználása a tantestületen múlik.

Természetes az is, hogy a szemléltetőeszközök folyamatos pótlása, újak beszerzése állandó feladatunkat képezi.

Az egészségügy finanszírozási kérdései az elmúlt években a legnehezebben kezelhető önkormányzati feladattá vált.

A háziiorvosi szolgálat pénzügyi fedezetét július 1-ig a Társadalombiztosítási Igazgatóság, majd azután az Egészségbiztosítási Pénztár vette át a hatályos jogszabályok alapján.

Már a korábban működő finanszírozási rendszerben is több százezer forinttal többet kellett költeni az egészségügyre, mint amit a társadalombiztosítás biztosított. Július 1-től az önkormányzat többletkiadása tovább növekedett.

Az új finanszírozás szerint a betegbiztosítási kártyákra számított összeg havonta harmincezer forinttal kevesebb lett, mint eddig volt. Ha hozzászámítjuk, hogy a finanszírozás összegét július 1-ig teljes egészében az egészségügyben dolgozók kapták meg, akkor hamar megállapítható, hogy az önkormányzat két dolgot tehet: tovább növeli az egészségügyre szánt többletkiadásait, vagy csökkenti az eü. dolgozóknak adott plusz pénzügyi támogatást.

Az önkormányzat nem rendelkezik olyan bevételi forrással, amely távlatokban is fedezni tudná a többletkiadásokat, ezért a második variáció mellett foglalt állást.

A közalkalmazotti törvény bérre vonatkozó része 1994. január 1-i bevezetésével az eü. dolgozók fizetésén felüli finanszírozása változni fog.

November 26-án az ezévi tervek teljesítésének értékelése mellett legfontosabb az 1994. évi főbb célkitűzések, főbb feladatok meghatározása volt.

Ez évre tervezett feladataink közül a Művelődési ház tetőszerkezetének felújítása és az erdőmaji iskola tetőszerkezet javítása marad el.

A művelődési ház tetejének felújításában az ÁFÉSZ mint tulajdonos nem volt partner, így saját terveinkben szereplő félmillió forintot a tetőhöz szükséges anyag megvásárlásába fordítottuk. Ha a korán leesett hó nem gátolta volna, saját erőből a tetőfelújítást elkezdttük volna.

Természetesen intézményeink fenntartása elsődlegességének biztosításával, figyelemmel a biztonságos és takarékos gazdálkodásra az alábbi feladatok megvalósítására kerülhet sor 1994-ben, ha pénzügyi kereteink azt lehetővé teszik:

- a közalkalmazotti törvényből fakadó bérfejlesztések, pótlékok bevezetése,
- útfelújítások:
- Köztársaság út 8-16 sz. előtt (tsz. szarító bejárata)
- Sajnovics tér
- járdafelújítás
- orvosi rendelő, óvoda, posta előtti szakaszon
- lépcső átépítése -Szabadság út 68. sz. előtt
- vízelvezetési feladatok
- villanyhálózat építése

- Petőfi út 6. sz. alatti szolgálati lakás gázfűtése

- Erdőmaji iskola tetőjavítása

- Óvoda udvar felőli folyosó átépítése

- Művelődési Ház tető és belső felújítás

- tanácsadó helyiség felújítása

- szennyvízhálózat tanulmányterve

- könyvtár parketta felújítása

- építési telekkialakítások folytatása

- egyházak kárpótlása

Mindezek talán nem tűnnek jelentős feladatnak, kivéve talán a szennyvízhálózat kiépítését célzó tanulmányterv elkészítését, mégis sok megoldandó problémakört ölel fel.

A felsoroltak sem véglegesek, mert a költségvetés bevételi részének konkrét ismerete határozza meg, mely feladatokat tudjuk megvalósítani.

Az önkormányzatot feladatai meghatározásánál a minőségi követelmények kielégítése vezérelte. Szerencsére településünk elért egy olyan fejlődési szintet, amikor ésszerűen és tervszerűen, nem kapkodva lehet a jövőt építeni.

A képviselő-testület a hatályban lévő jogszabályi rendelkezések értelmében tárgyalásokat kezdett az Evangélikus egyházzal a volt iskolaépület visszaadásáról, vagy egyéb kárpótlása ügyében. E témában döntés még nem született, ezért bővebben döntés után értesítjük erről olvasóinkat.

A képviselő-testület napirenden kívüli döntéseiről a hírek, információkban számolunk be.

Szent István Törvényei

A papok munkájáról

Tudjátok meg testvéreim mindnyájan, hogy mindannyiunk felett munkálkodik a pap. Mert ki-ki közületek viseli a maga terhét, ő pedig a magát és az egyes embereket. És ezért, miként ő értetek és mindannyiunkért, akként ti is mindnyájan ő érte erővel munkálkodni tartoztok ugyanannyira, hogyha szükség megkívánna, a lelketeket is feltegyétek értük.

A vasárnap megtartásáról

Ha tehát valamely pap, vagy ispán, vagy más hívő ember vasárnap valakit munkában talál, ha ökrökkel dolgozót, vegyék el ettől az ökröt és adják a vár népének, hogy azok megegyék, ha pedig lovakkal, vegyék el tőle a

lovat, melyet ha akarja ökrökkel megválthat és az ökröt egyék meg, mint mondtuk, ha valaki más szerszámokkal dolgozót, vegyék el tőle szerszámait és ruháit, melyeket, ha úgy akarja bőrén megválthat.

Úgyszintén más intézkedés

A papok és ispánok pedig hagyják meg minden falusi bírónak, hogy parancsukra vasárnaponként minden ember jöjjön össze a templomban, nagyok és kicsinyek, férfiak és nők, kivéve akik a tüzet őrzik. Ha pedig valaki nem véve ezt figyelembe, elmarad azok hanyagságából, verjék meg azokat és hajukat nyírják le.

A péntek megtartásáról

Ha valaki pénteken, melyet

az egész kereszténység megtart, húst eszik, egy hétig nappal bázárva böjtöljön.

A kardrántásról

Hogy a béke szilárd és teljességgel zavartalan legyen, mind a nagyobbak, mind a kisebbek között, bármily rendűek legyenek is, teljességgel megtiltjuk, hogy senki se rántson kardot avégre, hogy valakit megsebezzen. Amit, ha valaki azután vakmerősége ösztökéltől sarkallva megkísérel, ugyanazon karddal végeztessék ki.

Az esküszegésről

Ha a tehetősek között találkozik hitében megromlott, tisztátalan szívű, esküjét megtörő, szőszegésre vetemedett ember, keze elvesztésével lakoljon esküszegéséért, vagy 50 tinóval váltsa meg kezét. Ha pedig közrendű ember lesz esküszegővé, keze levágásá-

val bűnhődjék, vagy 12 tinóval váltsák meg és böjtöljön, ahogyan a kánonok rendelik.

Lábjegyzetben:

magyarázat:

1. Az **ispánok** valójában megyeispánok. Szent István által szervezett vármegyének és ahhoz tartozó népeknek előljárója és bírója is.

2. **Nagyobbak és kisebbek:** a gazdagabb és társadalmi állásukra előkelőbbeket, illetve a szegényebb és szerényebb társadalmi állásúakat jelenti.

3. A **kánon** szabály, melyet az Egyház, általános zsinatok, vagy valamelyik egyházmegye püspöke a papságnak és világi hívőknek szab meg mihez tartás végett. A legrégebb kánonokat a hagyomány az apostolokra viszi vissza.

Iskolai Hírek

Csak így tovább!

Iskolánk kórusa és szólistái december 1-én részt vettek a bicskei területi népdaléneklési versenyen. Kimagasló teljesítményük alapján elsőként jutottak tovább a megyei döntőre, amit reményeink szerint az országos versenyen való szereplés követ. Köszönet a felkészítő tanárnak, Szász Ágnesnek és nektek gyerekek, hogy áldozatos

munkával és megérdemelt sikerrel öregbítették iskolánk hírnevét. Csak így tovább! Köszönet a szülőknak, akik bizony az utóbbi időben alig látták otthon délután a gyerekeiket, hiszen sok-sok próba előzte meg ezt a győzelmet. Reméljük, ők is azt érzik, amit a győztesek: megérte!
Dr. Hamza Lászlóné

Az iskolaszékekről

Az Oktatási Törvény számos feladatot határozott meg az iskolák számára, többek között azt is, hogy az iskolaszéket, kötelezően meg kell alakítani. Előírja, hogy jövő év februárban legyen egy működőképes testület. Készítse el saját működési programját, munkatervét. Hogy miért ilyen korán? Mert az iskola vezetése ebben az időszakban, – napi feladatai mellett – már a következő tanévet készíti elő.

Ez év novemberében tartottunk egy összehívott szülői értekezletet, melyen meg kellett volna választani azt a három szülőt, aki az iskolaszék munkájában részt vesz. A szavazás, sajnos érvénytelen lett, mert a szülők 50%-a nem volt jelen. Ezért ezt a szavazást hamarosan meg kell ismételni.

A tájékoztató, amelyet az iskolaszék munkájával kapcsolatban tartottunk, nem tette elég világossá e fórum jövőbeni tevékenységét. „Kicsit emészteni” kell ezt a témát.

Az iskolaszék tulajdonképpen érdekegyeztető fórum, melyben részt vesz: a szülő (3 fő), a fenntartó (3 fő), a nevelőtestület

(3 fő) és a diákönkormányzat egy tagja.

Célja: az iskolai nevelés-oktatás segítése.

Tevékenysége a következő:

— Egyeztet a szülők, a fenntartó, az iskola és a diákok érdekeit.

— Kapcsolatot tart vállalkozókkal, gazdálkodó szervezetekkel, vagyis szponzorokat keres, hogy a gyermekek számára újabb programokat szervezzen.

— Segíti a diákönkormányzat munkáját, hogy a gyerekek képesek legyenek érdekeiket képviselni.

A szülők problémájukkal az iskolaszékhez fordulhatnak, ahol érdekeiket képviselik és igyekeznek rá megoldást találni. Fontos, hogy a szülők ötleteikkel is megkeressék, segítsék az iskolaszék munkáját.

Az iskolaszék létrehozása egyre sürgetőbb és igen fontos. Kérjük a szülőket, hogy a következő szavazáson mindenki részt vegyen. Az értekezlet időpontjáról külön értesítést küldünk.

Müller Istvánné

Cifka Jánosné

a szülői

munkaközösség vezetői

Csendes éj...

A szeretet és béke ünnepének, Karácsonynak közeledte mindannyiunkat örömteli várakozással tölt el.

Az ajándékok vásárlása, ünnepi előkészületek után, alig várjuk, hogy a gyönyörűen feldíszített karácsonyfa alatt lévő ajándékokat gyertyagyújtás után szereteteink kibonthassák.

Az asszonykórus és a Sajnovics János Általános Iskola tanuló, a község lakóinak, Advent utolsó vasárnapján, december 19-én, délután 3 órakor ajándékmű-

sort szeretne átnyújtani: „Csendes éj” címmel.

Szeretnénk, hogy a közös gyertyagyújtáson nagyon sokan ott lennének, és a műsor végén együtt énekeljenek a „Szent Karácsony est közelget...” című ének.

A szereplők nevében Békés, Boldog Karácsonyi ünnepeket kívánok e pár sorral:

„Széld béke olajága

Zeng ma völgyön és hegyen

Add, hogy élünk szép virága

Béke, Szeretet legyen.”

Müller Istvánné

Olaszországban jártunk

Az ideai tanévet rendkívüli szünettel kezdtük. Igazgató néni engedélyezte, hogy iskolánk tanulói 1-1 hétig elmehetnek Olaszországba.

Köszönjük!

A felsősök 1993. szeptember 26-án, egy esős reggelen indultak egy hetes útjukra. Az eső végigkísért bennünket végső célállomásunkig.

Az osztrák határállomás után, Klagenfurtban megnéztük a Minimundust, ahol a világhírű épületek, köztük a Halászbástya, a Kínai Nagyfal, a Fehér Ház, a Pisai ferdetorony és még sok-sok érdekes épület leicsinnyített mását láthattuk. Innen az Alpokon keresztül folytattuk útunkat sok-sok alaguton át Olaszországba, Lignanoba.

Este 6 óra körül érkezünk meg és vettük birtokba az apartmannokat. A gyors elhelyezkedés után pedig irány a tengerpart. Sötétben a tenger mozgása és a nagy hullámok bizony félelemmel töltötték el bennünket.

Másnap reggel városnézésre indultunk, megnéztük a kikötőt és Lignano utcáin sétáltunk ebédig. Ebéd után a tengerben fürdöttünk, egymást ástuk el a homokban, gyűjtöttük a kagylókat, csigákat, mindenki több zacskóra valóval tért haza.

Kedden délelőtt Bibionében voltunk vásárolni a piacon, délután fürdöttünk.

Szardán Velencébe mentünk kirándulni, sétáltunk Velence síkatoraiban, megcsodáltuk a Szt.Márk teret és templomát, a Doge palotát és még nagyon sok régi épületet, a csatornákon hajózó gondolasokat és a Söhajok hidját. A Szt.Márk téren levő Harangtorony magasságából is gyönyörködtünk Velence látképeiben.

Csütörtökön egész nap a tengerparton voltunk. Volt aki csodás homokvárat épített, volt aki homokszobrásznak csapott fel, és volt aki „antik” bútorokat /szét-esett, elszakadt nyugágakat/ gyűjtött. Bennünket az sem zavart, hogy egyesek kabátban sétáltak a parton, mi egy szál fürdőruhában szaladgáltunk a tengerben.

Pénteken az időjárás nem volt kegyes hozzánk, mert egész délelőtt szinte felhőszakadásszerű eső volt. Délután az esőáztatta Lignanoban még elmentünk ajándékokat vásárolni.

Szombat reggel megnéztük a tengert, amely mintha haragudott volna ránk, amiért hazamegyünk, de ezt nem egészen önszántunkból tettük. Köszönjük a Tanári karnak, Magdi néninek, az út főszervezőjének, idegenvezetőnknek és Kalmár Feri bácsinak az autóbussz vezetőjének, ezt a szép utazást.

Müller Judit
VII. oszt. tanuló

Olaszországban jártunk

Eljött a várva várt nap. (szeptember 18-a) Kora reggel indult a busz. Mire felkelt a nap, már a rábafüzesi határállomáson voltunk. Ausztriában nem sokat időztünk, csak Klagenfurtban - Karintia fővárosában - álltunk meg néhány órára. Itt a Minimundust tekintettük meg, ahol szabadtéren láthatuk a világ híres épületeinek 1:25 kicsinyített mását. Útunkat folytatva elértük az Alpok nyúlványait. Gyönyörű sziklás hegyeket láttunk, alattuk hosszú alagutak (23db) vezettek át. Néhány óra múlva már Olaszország útjain robogtunk. Este lett, mire elfoglaltuk a szállást Lignanoban. Fáradtan, de boldogan aludtunk el. A következő napok mozgalmasan teltek. A programban a sok fürdőzés mellett piac látogatás és városnézés is sze-

repelt. A fő látványosság Velenecé volt.

A tenger felől hajóval közelítettük meg a várost. A híres épületek, a gondolák, a szűk utcák és a rengeteg csodás híd mindannyiunkban maradandó élményt hagyott. Az utolsó napra kissé lehűlt az idő, a tenger is haragossá vált. A méteres hullámokban szinte csak a mi bátor csapatunk tagjai lubickoltak. Másnap, kora reggel fáradt szívvel indultunk haza.

Nagyon szép volt ez a hét, de már mindenki örömmel lépett újra hazai földre. Köszönjük a szervezőknek ezt a nagyszerű lehetőséget, hogy megismerhetünk egy másik országot.

Áldott Ildikó IV.oszt.

Nagy Krisztina V.oszt.

Győzteseink

A november elején megrendezett iskola népdaléneklési verseny eredménye:

Alsó tagozat:

Osztályverseny:

I. helyezett a 4.oszt.

II. helyezett a 3.oszt.

III. helyezett az 1.oszt.

Duók, csop.:

I. helyezett Fehér Zsuzsa-Timár Őrsi

II. helyezett Milichovszki Gergely-Nagy Gábor

III. helyezett Derecskei Edina-Szénási Edina-Varjas Andrea-Pántya Bernadett-Csurgó Zsuzsanna

Szólisták:

I. helyezett Farkas Noémi

II. helyezett Vasvári Csaba

III. helyezett Rákosi Petra

Felső tagozat:

Osztályverseny:

I. helyezett a 6.oszt.

II. helyezett a 7.oszt.

III. helyezett az 5.oszt.

Duók: I. helyezett Rákosi Anikó, Fábián Nikolett

II. helyezett Müller Judit, Kalamár Kinga

III. helyezett Nagy Krisztina, Farkas Edina

Szólisták:

I. helyezett Pató Krisztina

II. helyezett Farkas Edina

III. helyezett Nagy Krisztina

A díjakat a Szülői Munkaközösség ajánlotta fel. Különdíjakat adott át a Szociális Otthon igazgatója, Tóth Ferencné, Farkas Istvánné, Kalamár Márta, Olasz Péterné, a tantestület és Péterffy Margit kerámikus. A felajánlott díjakat a gyerekek nevében is szívből köszönjük nekik. Köszönetet mondunk még a segítségért Kitzingerné Puskás Ildikónak és Farkas Lászlónénak, valamint mindenkinek, aki a rendezvényt támogatta és a lebonyolításban segítségünkre volt.

Tantestület

Hírek, információk, programok

— Az erdőmajori volt iskola eladásával kapcsolatos elképzelések meghiusultak, mivel a vásárolni szándékozó az önkormányzat által meghatározott eladási árat rendkívül magasnak, az önkormányzat a vételi ajánlatot rendkívül alacsonynak tartotta.

— Egy olasz érdekltségű Kft tesztá, fagylalt és csokoládéüzem építését tervezi, amihez mind a termelőszövetkezetől, mind az önkormányzattól a szükséges támogatást (anyagiakon kívül) megkapta.

A Kft 5-700 m² alapterületű üzemcsarnokot kíván építeni, ahol 10-15 főt tud munkával ellátni.

— Az új szociális otthon építésének tervezésével együtt felmerült a községi szennyvíztisztító telep kialakítása is. E tervezési folyamatra épülve megrendelésre kerül a község szennyvízelvezető hálózatának tanulmányterv szinten történő megrendelése, amely alapján a szükséges engedélyek beszerezhetők. Minden esetre felkészülünk arra, hogy az építkezéssel egyidőben, talán olcsóbban is, a céltámogatás kihasználásával a csatornahálózat kiépüljön.

— 1994. január 1-től a Polgármesteri Hivatalban új dolgozó fog dolgozni. Kuna Ferenc műszaki előadó másodállásban Tordas-Gyűrő-Kajászó műszaki hatósági ügyintézését fogja végezni, hetente egy-egy félnapon, illetve amikor szükséges. Az ügyfélfogadási idejében változás nem történik, tehát Tordason minden héten csütörtökön délután, Gyűrőn csütörtökön délelőtt, Kajászón pénteken délután fogadja az ügyfeleket. Ezért a jövőben a műszaki ügyintézés iratait a helyi önkormányzathoz kell benyújtani, nem Martonvásáron.

— Tordason 210 személy- és teherautó után fizetnek gépjárműadót. Ez a szám azért érdekes, mert az utóbbi időben újra egyre több személy és teherautót tárolnak az utcán. Mindez a maga szabálytalansága mellett nagyban akadályozza a hőeltakarítást is. Mi lenne útjainkon, ha minden autó az utcán állna?

— Befejeződött a község nagyüzemi földjeinek árverése. Az október 12-i földárverésen a mezőgazdaságilag művelhető földterületek megvásárlása zökkenőmentesen, békésen zajlott le. Újabb földárverés már nem várható.

Szó

„Ha hallgatni arany, akkor beszélni platina.

Szavak által terjed a bölcsesség, oszlik el a balgaság. A szó söpri ki belőlünk panaszainkat, a szó vigasztalja a lelket és csökkenti annak alapvető problémáit.”

Szabó K.

Rudyard Kipling

Ha...

*Ha józanul tudod megóvni fődét,
midőn a részegültek vádja mar,
ha tudsz magadban bízni, s mégis: Őket
hogy kételkednek, megérted hamar;
ha várni tudsz, türelmed nem veszett el,
s családok közt sem léssz hazug magad
s nem csapsz a gyűlöletre gyűlölettel,
de túl szelíd s túl bölcsszavú se vagy;*

*ha álmod – s nem léssz az álmok rabja,
gondolkodol – s ezt célul nem veszed,
ha nyugton pillantsz Győzelemre, Bajra,
s e két garázdát egyként megveted,
ha elbírod, hogy igaz szódat álnok
torz csapdává csavarja a hamis,
s miért küzdöttél, mind ledőlve látod,
de fölépted nyílt tagokkal is;*

*ha tudod mindazt, amit megszerezteél,
kockára tenni egyetlen napon,
s veszítve, új kezdetbe fogni, egy fél
sóhajítás nélkül némán és vakon,
ha tudsz a szívnek, innak és idegnek
parancsot adni, bár a kéz, a láb
kidőlt, de te kitartasz, mert tebenned
csak elszándás van, ám az szől: „Tovább!”*

*ha tudsz tömeggel szólni, s él erényed,
királlyal is – és nem fog el zavar,
ha ellenség se, hű barát se sérthet,
ha szíved mástól sokat nem akar,
ha bármit tudsz a könyörtelen perccel:
megtöltöd s mindig méltó sodra van,
tiéd a föld, a száraz és a tenger,
és – még több – ember léssz fiam!*

Devcekeri Gábor fordítása

— A decemberi szemétszállítási napok:

december 4., december 18.,
december 31. (ez nem szombati nap)

— Horgászok!

Fogási naplók leadási határideje: 1994. január 5.

A leadás helye: TORDAS — Sportbúfé — nyitva tartási időben.

GYŰRŐ — id.Takács János
Petőfi út 52., ifj.Takács János
Bicskei út 14., — postaládába.

— A művelődési háznak október óta megbízott igazgatója van, Bediné Németh Márta személyében.

Az igazgatói állás végleges betöltésére pályázatot írt ki az önkormányzat. Várhatóan január első felében a képviselő-testület dönt az igazgató személyéről, kinevezéséről. Kérünk mindenkit, hogy a jövőben a művelődési ház használatával, különböző programok szervezésével kapcsolatosan a ház igazgatóját keresse.

Amerikából jöttem

3.rész Építészet, városok, házak, lakások

Ha amerikai építészet akkor felhőkarcolók, toronyházak. Legalábbis Magyarországról így gondoljuk. Így gondoltam én is, és be kell vallanom, hogy Los Angeles építészeti szempontból más volt mint amilyenek vártam. Amikor kiszálltam a repülőgépből, egy két órás autót állt meg előttem. Elképzeltem, hogy majd legelgetni fogom a szemeimet a csodás üvegpalotákban, aztán nem láttam egyebet, mint hatalmas autószertrádkat, iszonyatos mennyiségű autóval, reklámtáblákkal. Az út mellett vagy a naptól kiégett fűvet, vagy ha lakott terület mellett haladtunk el, akkor földszintes és maximum egy-kétemeletes házakat láttam. Hetekig jártunk az óriási városban keresztül-kasul, mire ténylegesen megcsodálhattam a belváros lélegzetelállító felhőkarcolóit. Aki látta ezeket az építészeti remekműveket, (különösen a lenyugvó nap fényénél, vagy esti kivilágításban) az olyan élményben részesül, amit talán soha nem tud elfelejteni. Szinte elfárad az ember nyaka amíg felér a csúcsra... És ahogy csillogni, ragyogni tudnak!...

Sokszor megcsíptem magamat, hogy valóság-e amit látok, vagy csak álmodom...

A belvárosi toronyházak lélegzetelállítóak, gyönyörűek - és lehetne sorolni nagyon sokáig a legszebb jelzőket- ugyanakkor az amerikai építészetnek csak egy szelete.

Los Angelesben és elővárosaiban az emberek milliói földszintes, egy, legfeljebb kétemeletes házakban élnek. Ebben a cikkben inkább erről írok, hiszen ezen keresztül pillanthatunk be az amerikai életébe.

1.Városok

Nagy Los Angeles sok száz összeépült városból áll, és amit egyik korábbi részben írtam, körülbelül akkora területen fekszik, mint a dunántúl, és tizenöt millió lakosa van. Miután nagyon sok országból és népből folyamatosan települtek ide az emberek, hozva a maguk kultúráját, szokásait, a városok is sokszínűek. Egy-egy város képét elsősorban az határozza meg, hogy hány éve építették, hogy többségében milyen nemzetiségűek lakják és hogy a lakosoknak milyen a vagyoni helyzete. Az igazán érdekes, hogy az összeépült városok egyikéből átlépünk egy másikba, amit esetleg csak egy út választ el, és egy egész más világba érhetünk. A legnagyobb kontraszt amit láttam, amikor a pazar belvárosi irodaházakat elhagyva egy fekete szegénynegyedbe jutottunk. Nem akartam hinni a szememnek, de pár száz méterrel a toronyházaktól láttam az ottani hajléktalanok hullámpapírból és fóliából összetakolt vaskióit... Ezek az épületek még a rendőrök sem mennek a kocsiból kiszállni, mert életveszélyes. Ebben a városrészben rendkívül magas a kábítószerfogyasztás, és a legtöbb ember gyilkosságban hal meg. Mi is felhúzott ablakkal, a lehető leggyorsabban hajtottunk keresztül, mégis hosszúnak tűnt az a néhány perc és mély nyomokat hagyott bennem.

Közel sem ilyen veszélyes, de annál érdekesebb meglátogatni a különböző távolkeleti népek kolóniáit. A legnagyobb egybefüggő negyede (városa) a kínaiaknak van. Az épületek kínai stílusban épültek, minden középületben, üzletben kínaiak dolgoznak, kínai nyelven beszélnek és természetesen kínai cikkeket árulnak. Volt bizony olyan, hogy nem tudtuk kideríteni, hogy zöldségboltban, gyógyszerboltban vagy éppen biológiaszertárban vagyunk... Óriási buddhista templomuk is van, amely a pekingi főtérre álló épület pontos mása.

Ugyancsak érdekes a vietnámi negyed, amelyet „kis Saigonnak” is neveznek. Lakói részben a vietnámi háború elől, részben annak következtében települtek át az Egyesült Államokba. Áruházukban mindent lehet kapni (még bennünk nem valami nagy bizalmat kiváltó tengeri szönyűségeket is). Ami

nekem a legjobban tetszett, az az volt, hogy különböző kézművesek az ékszerészről az óráson át a szabóig és az emléktárgy készítőig mindent ott készítettek az áruház épületében, a vásárlók szeme láttára.

Természetesen van japán város, néhány európai népnek — így például a lengyeleknek is — van kolóniájuk.

Ahogy említettem, nemcsak nemzetiségi alapon különülnek el az emberek, hanem vagyoni szintek alapján is. Nagy Los Angeles területén még sok ún. community létezik. Ezek zárt lakóközösségek emelyet a gazdagabbak hoztak létre, közös érdekeik védelmére. Legtöbb ilyen community be van kerítve, és miután saját rendőrségük van, egy kívülről nem tud bejutni. Némely community nagyon indokolt esetben egy-két napos vízumot ad a belépni szándékozónak 10-20 dollárért. Amit viszont bent lehet látni, az szédületes. Olyan paloták mint a mesében. Az utak mellett lovaglásáv, minden háznak hatalmas medencéje, az udvaron autósodák, kivilágítható teniszpályák, a közterületeken arborétumszerű parkok és golfpályák...

2.Épületek

Amerikában nem téglából és nem betonpanelekból építkeznek, hanem fából. Ez független a nemzeti hovatartozástól, és a vagyoni helyzettől. Miután kész az alap, a ház vázát készítik el fából, amit kívülről szigetelnek, majd egy dróthálával bevonnak, majd erre viszik fel a vakolatot. Belül a faszerkezetre előregyártott gipszlapokat csavaroznak fel, és már lehet is festeni. Rendkívül gyorsan elkészítik a minden igényt kielégítő házakat.

A fővállalkozó megvásárol egy nagy területet, felépít három-négy házat, amit ízlésesen berendez, (köztük az egyik ház garázsában az irodáját), és miközben hirdeti az épülő lakásokat eladásra, az érdeklődők végigjárhatják a gyönyörű típusházakat, és a készülő „lakótelep” makettjén kiválaszthatják azt a házat, amit megvásárolnak. Egy lakótelep nagyjából egyforma értékű és nagyságú házakból áll, ezért közel egyforma társadalmi rangú és vagyoni helyzetű emberek kerülnek oda. Érdekes, hogy a házak és lakótelepek rangját az adja meg, hogy hány garázsos...

Az építkezésen a különböző szakmák mint egy jól összehangolt zenekar végzik a feladatukat. Egy „lakótelep” amely több száz a mi fogalmaink szerint luxusházból áll, 2-3 hónap alatt elkészül.

3.Lakások

Az hogy kész, az amerikában azt jelenti, hogy minden helységben kész a szőnyegpadló, a burkolat, bent van a telefon, működik a fűtés és a légkondicionáló, a konyhában bent vannak a beépített szekrények, az ún. konyhamalac (ami a lefolyó tartozéka, és arra szolgál, hogy a konyha szerves hulladékát megdarálja, és így le tud menni a lefolyóba), a gáz illetve villanytűzhely, a mikrohullámú sütő és a hatalmas hűtőszekrény.

Az utcában ekkor már készek az utak, a járdák, az autóbejárok és természetesen a közvilágítás.

Az új lakásoknál a lakottak még érdekesebbek. A bányámmal, aki villany-szerelőként dolgozik és nagyon sok házba eljut, én is sok lakást láthattam belülről. Volt köztük kisebb nagyobb, gazdagabb, és szegényebb, rendes és rendetlen, különböző nemzetek szokása szerint berendezett. Az amerikai lakások ékessége a nappali és a fürdőszoba. Mindkettőnél fontos szempont, hogy tágas, és világos legyen. A fürdőszobából egy lakásban kettő van, de néha több is. Az egyik szerves része a szülők hálószobájának, amit máshonnan nem is lehet megközelíteni. Csodálatos a berendezésük. A legkülönfélébb alakú, sokszor márványból készült kádak, hatalmas tükrök, és ott is padlószőnyeg, ami olyan mint a hab.

Az amerikai házakban rengeteg holmi gyűlik össze. Tárolásukra részben a garázsok egy részét, részben ún. gardrob szobákat használnak. Hogy ezekben mi minden van, azt leírni nem lehet. Egy középkorú gyermektelen házaspár gardrob szobájában női cipőből, akármiylen hihetetlen, ötven párat számoltam meg...

folytatjuk

Szemerei János

Süt még nap a nyáron

Most december közepe van. Ha kinézünk az ablakon, hideg, jeges, ködös, egyszóval zord idő tekint vissza ránk. Engedjétek meg, hogy annak a közel 100 diáknak, illetve szülőnek a nevében, aki szeptemberben Olaszországban töltött 1-1 hetet, visszaemlékezzünk azokra a szép tengerparti napokra. Tesszük ezt annak reményében, hogy a jövő évi utazásra már többen és nagyobb bizalommal kísérnek el bennünket. Az ALBATO-URS Utazási Iroda segítségével szeretnénk két féle programot is felmutatni.

Az egyik: Görögország (Asprovalta, Tessaloniki, Stavrosz, Meteorák)

A másik: Franciaország (Nizza, Canne, Monte Carlo, Antibes, Grasse-Parfümgyár, Hajókázás, Európai Grand Canyon)

Mindkét utazás 10 napos, június 20-29-ig, illetve augusztus 19-28-ig.

Utazás az ALBATO-URS új légkondicionált emelt usterű, hideg és meleg ital automatás, videós és WC-s autóbuszával.

Akinek felkeltettem az érdeklődését, kérem jöjjön el a videofilmmel egybekötött ismertetőre. Helyszín az iskola aulája. Időpont december 16-án csütörtökön 17 órai kezdettel. Részletfizetési lehetőség. Valutavásárlási kedvezmény az ALBATO-URS valutakeretére.

Végül, de nem utolsó sorban én is szeretném megköszönni az iskola vezetésnek a lehetőséget, a szülőknek pedig a részvételt és a támogatást.

Bízom benne, hogy jövő év szeptemberében hasonló jókat és szépeket írhatok le a nyári utazásokról.

Csik Magdolna

A Tordasi Evangélikus Egyházközség ünnepi alkalmai december és január hónapokban:

Az adventben minden csütörtökön 18 órakor adventi istentisztelet „Jézusra várva” címmel.

Karácsonyi alkalmak:

- Szenteste 18 órakor istentisztelet gyermekek műsorával.
- Karácsony első napján de. 11 órakor istentisztelet úrvacsorával.
- Karácsony második napján 11 órakor istentisztelet.

Óév esti istentisztelet december 31-én este 18 órakor.

Újévi istentisztelet január 1-én de. 11 órakor.

Vizkereszt ünnepén január 6-án 18 órakor istentisztelet.

Egyetemes imahét az 1994-es évben január 16-tól 23-ig.

Érdekességek

Időjárás előrejelzés 1902-ből

Karácsony hava (december)

1-6-ig eleinte ködös, borult és igen hideg napok, erre enyhül, hóesés áll be
7-13-ig derült éjnek, enyhe, ködös napok, hideg szelek

14-20-ig komor, vége felé nagyon hideg napok

21-27-ig kellemetlen, reggelenként fagyos

28-31-ig hózávarok, gyakori szél
Nagy Boldog Asszony hava (januárius)

1-4-ig hideg idő, gyakori szél

5-11-ig eleinte mérsékelt idő, végén hideg, komor idő

12-18-ig tartós hideg, éjjel fagyos, borult napok, havazással

19-25-ig langyos, tiszta, erre az idő enyhe

26-31-ig hó, enyhébb napok, néha eső, szél

MIN NEVETTEK ÜKAPÁINK?

A' török követ némely őt' meglátogató asszonyokknak bonbonst osztogatván egynek közülük kettős portiót adatott.

– Mi által érdemlém én meg ő nagyságától ezen megkülönböztetést?
– dodakozá a dáma örömtől csillámló szemekkel.

A' tolmács által kérdésére a' választ nyerte:

– Mivel az ő szája két olyan nagy, mint a' minő a többi dámaké.

FŐ A JÓMODOR

A bemutatkozás

A bemutatkozásra ugyanazt érvényes, mint a köszönetre és kéznéljű-

tásra. Akár magunk mutatkozunk be, akár egy harmadik személy – vendégségben a háziasszony, fogadásnál a hivatalos gazda – mutatja be egymásnak az embereket, mindig a fiatalabbat mutatják be az idősebbeknek, az urat a hölgynek, az alacsonyabb rangút a magasabb beosztásúnak. Helytelen tehát, ha az érkező férfit vendéget így fogadja a házigazda:

– Engedd meg, hogy bemutat-sam a feleségemet!

Fordítva:

– Drágám, nem ismered még a barátomat, Kovács István tanár urat. Majd barátjához fordul:

– A feleségem.

Néha azért kivételt kell tennünk. Ha például egy idős urat, s egy ifjú hölgyet mutatunk be egymásnak, akkor hiába hölgy a hölgy. A kor- és rangkülönbség olyan nagy, hogy bizony őt mutatják be a magas rangú úrnak.

A nevüket, vagy annak nevét, akit bemutatunk, érthetően, tisztán mondjuk. Úgyis nehéz megjegyezni egy új nevet. Elforgulhat, hogy valaki kétszer mutatkozik be, vagy megkérdézi tőlünk:

– Bocsánat, nem értettem világosan, szabad még egyszer megkérdéznem a nevét?

Ezen nem szabad megsértődni, ingerülten, hangosan tagolva megismételni a nevüket, vagy gúnyos megjegyzést tenni:

– Egyszer már megmondtam, még mindig ugyanaz vagyok, találja ki.

Felesleges azt mondani ilyenkor, hogy „nagyon örövendek”. Ugyan minek örülnénk, amikor egy perccel ezelőtt még azt sem tudtuk, hogy vadonatúj ismerősiünk a világon van. S vajon találkozunk-e még a jövőben?

Bemutatkozáskor a férfiak állására, rangra, korra való tekintet nél-

kül felállnak. A nők ülve maradnak, ha a férfiak mutatkoznak be, vagy ha náluk fiatalabb lányokat, asszonyokat mutatnak be nekik. Ismét kivételt képeznek a nagyon idős, vagy nagyon magas rangú urak, akik ülve maradnak, még ha hölgyet is mutatnak be nekik.

De nem matrónákra gondolunk, mert bizony abban az esetben emelkedjék föl a reumás öregúr, és hajtsa meg magát egy picikét a tiszteletreméltó idős hölgy előtt.

Csacsakaságok

– A tudás hatalom... Viszont nem minden hatalom párosul tudással.

– Gyáváság

A nők fele bizonyára elválna a férjétől, ha elég bátor lenne hozzá.

Greta Garbo

– Aki önmagán tud uralkodni, az már vitte valamire.

– Talán szerencse, hogy ilyen lassan haladok, mert meglehet, hogy rossz irányba megyek.

– Legenda

Élt egyszer nagyon régen, a hatalmas Birodalom északi csücskében, rőt koboldoktól és tűzokádó sárkányoktól körülvetten kastélyában, egy gyönyörű tündérhercegnő.

Aztán meghalt ő is.

Márkus Károly

TÉLEN

Temetve az őszi bánat,
Hó lepte be már a tájat.
Fehérek a fák a házak,
Fényes égi pihék szállnak
Minden ezüsttel bevonva.
Csillognak a kertek, rétek,
Elfeledve szenny és vétek.
Szántóföldek sötét foltja
Magát ünneplőbe vonta.

Karácsonyi csend a tájon.
Zendülne a boldog ének,
Ami fájna, elfeledve,
Bűn, kapzsiság eltemetve!
Krisztus Urunk, ha leszállna
Meleg otthonra találna.
Lásd! A tél is erről beszél
Közeledik már a vezér.

Nálad is fog kopogtatni,
Akarod-e befogadni,
Akkor tiszta legyen lelked.
Egész élted, szavad, teted,
Ne legyen külső takaró,
Beszéded mint a téli hó,
Mely az első napsugártól
Szerte foszlik önmagától.
S kitűnik, mi alatta volt:
A szennyes föld, a sáros folt.
Vond a lelked hófehérbe,
Vesszen minden szennye, vétked.
Reggel, délben, nappal, este
Krisztus arcát tükröztesse.

AZ ÜNNEP DÍSZEI

A karácsonyi hangulathoz elengedhetetlen környezetünk ünneplőbe „öltöztetése”. A csillogó fenyőfa, a díszített asztal és az ünneplőbe bújó család a legszolidabb lehetőségeket is emlékeztetéssé teheti. Nem megrá-
ga díszítések, kiegészítők gondolkodnak. Egy szép gyertya – egy kis fenyőággal az asztal sarkán – már kellő hangulatot varázsol. Az ünnepi asztal csinosításában a gyerekek is részt vehetnek. A teríték mellé kis rajzokat, kártyát, szalvétát, díszítőszalagot készíthetnek.

Ügyeljünk arra is, hogy a hagyományos ételek, a finom sütemények, a jó itóka megadja a hangulatot, ha csupán külsőleg öltöttünk ünneplőt. A karácsonyi készülődéskor legyen időnk-erőnk az előforduló feszültségek feloldására. Ha ez sikerül, boldog, békés ünnepet ülhettünk szeretkeinkkel.

Meghívó SZILVESZTER 1993. XII. 31.

Szeretettel meghívom Önt és kedves családját a SPORT BÜFÉ-ben megrendezésre kerülő szilveszteri mulatságra, amely 20 órától 1 óráig zárkór, 1 óra után BUEK mindenkinek.

Belépődíj: 1000 Ft/fő mely tartalmazza asztalfoglalással:

– aperitív, vacsora (20.30 órakor)
– virsli, lencse- és korhelyleves (24.00 órától)

Zenét szolgáltat: Ihsz Imre

Jelentkezési határidő: 1993. december 20.

Vasvári Pál

Tudja Ön?

— Hogy a községben hirdetni, hirdetményeket és falragaszokat kirakni csak a polgármesteri hivatal által kijelölt helyre és engedéllyel lehet elhelyezni.

— Hogy a közösségi programokat egyeztetni illik az önkormányzat művelődési hivatalával. Ezáltal elkerülhető, hogy egy-egy rendezvény egymást üsse, azok egyidőben legyenek.

Csipkelődő

Leesett az első hó a gyerekek örömeire és felnőttek bosszúságára. Felnőttek! Ne várjunk a hegyi medvére, aki utat tapos a hóban, időben takarítsuk le a járdákat. Ez eddig így volt szokás Tordason.

A téli szünet rendje

A szünet előtti utolsó tanítási nap 1993. dec. 17., az első tanítási nap az új évben 1994. január 3.

Januárban a szokott órarend az érvényes. Új órarend a második félétől, február elejétől lesz.

Iskolavezetés

APRÓHIRDETESEK

A Fővárosi Szociális Otthon Tordas, Sajnovics tér 5 szám alatt működő boltját üzemeltetésre 1994. 01. 01-től bérbe adja. Érdeklődni személyesen a fenti címen, telefonon (22) 378-535 az intézményvezetőnél.

Töltse Szilveszterét a tordasi Sport Büfében. Bővebb program ezen újságban található.

Utánfutó magasítóval eladó. (részletre is)

Tel.: 378-643 (Tordas 6-18 óráig)

Tordasi Kishíró — Független havilap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság

Tagjai: Márki Ferenc, Dr. Hamza Lászlóné, Szemerei János

Számítógépes kiadványszerkesztés: Szapper László

MÁTRIX Kft. Székesfehérvár, Zichy liget 10. Tel.: (22) 329-888

Megjelenik havonta, 600 példányban. Készült: Duna-Print Kft.,

Dunaújváros, Gutenberg köz 2. F. v.: Farkas István